POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU

KATOLIČKE MISIJE

Bošontski đaci: Oj veselo, mili druzi . . . !

LIPANJ 1936

KATOLIČKE MISIJE

Glasilo
naših misionara
i
misija uopće.

Izlaze mjesečno
osim
srpnja i kolovoza.

Godišnja pretplata
10 Din.

Urednik:
A. VIZJAK
Zagreb I/147
Palmotićeva ulica 33.

Naručuje se od:
Uprava
KATOLIČKIH
MISIJA
Zagreb I/147
Palmotićeva ulica 31.

LIGE MALIH MISIONARA (L. M. M.)

ZA MJESEC: **LIPANJ**

MISIJSKE NAKANE:

1. **Opća nakana:** Indokinesko svećenstvo.
2. **Posebna nakana za Bengaliju:** Da sv. Terezija od M. Is. nađe što prije dobročinitelje, koji će joj sagraditi crkvicu u Bošontiju.

MJESEČNI ZAŠTITNIK: Presveto Srce Isusovo, 19. lipnja. Isus je žrtvovao za duše svoj život i svoju presv. Krv. — Srce Isusovo je bilo probodeno, da isteče još ona zadnja kap presv. Krvi za duše. Isus je živio i radio samo za duše, On je samo duše tražio i volio. Može li onda tko srdačno ljubiti Isusa, ako ne ljubi duše, ako ne pomogne, da se spase jadni pogani?

ŠTO ĆEMO UČINITI POSEBNA U TOM MJESECU?

1. Na **dan sv. Antuna,** 13. lipnja, prikaži sv. Misu i sv. Pričest za indokinesko svećenstvo.
2. Na **dan Presvetoga Srca,** 19. lipnja, prikaži sv. Misu i sv. Pričest i moli se, da Bošonti dobije što prije crkvicu, koja će biti posvećena Maloj Svetici.
3. Isus je bio blaga i ponizna srca: budi i ti blag sa svima i nemoj se ispričavati, makar i ne bio kriv!
4. Skupljaš li još marke i staniol za misije?
5. Hoćeš li preko školskih praznika pripovijedati ljudima o misijama, da ih i drugi zavole?

KATOLIČKE MISIJE

LIST ZA MISIJE UOPĆE I UJEDNO GLASILO DRUŠTVA ZA ŠIRENJE VJERE

God. 11 ZAGREB, u lipnju 1936 Broj 6

MUSLIMAN ZA PRESV. SRCE ISUSOVO.

J. Santiago D. I. — D. B.

»Oče, gospodin šerif Khadir želi s vama da govori,« najavi mi moj mladi poslužnik.

»Tko je taj gospodin?« zapitam začuđeno.

»Zar ga vi ne poznajete? Ne sjećate li se, da ste ga za uskrsne procesije slikali u Lurdapuramu?«

Ne, nisam se mogao sjetiti, da sam toga gospodina ikada vidio. »Reci mi, gdje stanuje taj gospodin!«

»Pođite,« odvrati poslužnik, »pođite samo gradom i zapitajte bilo kojeg građanina za njegov dućan, i svatko će vam znati kazati. Njega poznaje cijeli grad. On prodaje perzijske ćilime.«

Par dana iza toga uputim se u Kodaikanal. Tu je bila kuća i dućan mog prijatelja. Stanem pred njegovom trgovinom ćilima. Nad izlozima bilo je već izlizanim slovima nešto napisano. Nijesam dospio još ni pročitati, eto pred mene jednog muslimana. Prijazno mi zaželi dobro jutro i zovne me vrlo ljubazno u svoj stan. Ovo me se vrlo ugodno dojmilo i odmah pomislih, da nije to možda onaj musliman, koji me je tražio. Zato ga i upitam: »Oprostite, gospodine, ja tražim gospodina Khadira. Jeste li možda vi taj?«

»Jesam, jesam, oče!« odvrati razdragan. »Upravo sam želio k vama poći, da se porazgovorimo. Izvolite u sobu!«

Uđosmo u udobni stan. Bez ikakvog okolišanja zauzeh ponuđeno mjesto i sjedoh po indijskom običaju na pod, a on započe

pripovijedati, zašto me je pozvao k sebi.

»Čujte, oče! Na uskrsni sam blagdan čuo, da vi želite nabaviti kip uskrsnulog Isusa.«

»Istina je, prijatelju!« odgovorih iznenađen tom opaskom.

»Dobro,« nastavi musliman, »ja vam želim dati potrebnu svotu, da možete kip odmah nabaviti. Što mislite, oče, koliko će stajati?«

»Ne znam, gospodine. Morao bih se prije propitati.«

»E pa dobro! Ja sam pripravan da vam kip isplatim, stajao on, koliko mu drago.«

Iza nekoliko mjeseci dobili smo kip Presvetoga Srca. Gospodin Khadir isplatio je sav trošak. U znak zahvalnosti odlučili smo, da ga blagoslovim u kapelici Kodaikanala. Iza toga smo ga uz velike svečanosti odnijeli u Lurdapuram. Da bude svečanost to veća, gospodin je Khadir priredio veliki ručak za 300 uzvanika.

Kad sam kasnije opet jednom razgovarao s tim muslimanom, reče mi: »Oče, zašto ne bismo i mi ovdje u Kodaikanalu imali lijepu spilju sa Presv. Srcem?«

»Što vi to mislite, gospodine?« upitah misleći, da sam ga možda krivo shvatio.

»O, bilo bi tako lijepo, kad bi i kod nas bila jedna kapelica posvećena u čast Otkupitelju!«

»A gdje bismo je smjestili? To je divna misao, ali i veliki trošak!«

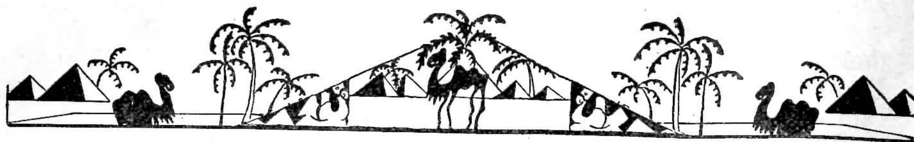
»Ništa, ništa, oče! Evo ja sam vam opet na raspolaganje!«

»Gospodine, vi ste odviše plemenit,« rekoh. »Bog će vas dobri obilno nagraditi i blagosloviti vašu obitelj.«

I dok sam toplo preporučivao Gospodinu ovu plemenitu dušu, da ga prosvijetli milostima, javio sam tu veselu vijest svome starješini. S njegovim odobrenjem izradio sam nacrt i izračunao po prilici trošak. Ovo sam dvoje predložio dobrom muslimanu.

»Dobro, oče, vrlo dobro! Stvar će se lako ostvariti!« i pruži mi uz dobrohotni smiješak cijelu svotu.

Dragi prijatelji misija, molite Isusa i Mariju za tog plemenitog čovjeka, da ga privede k sebi i još mnoge njegove sunarodnjake.

ŠTO JE PROŽIVILA ABESINIJA ?

U starijoj i novijoj povijesti nazivalo se abesinsko kraljevstvo različitim imenima. Tijekom stoljeća zamjenjivala su se ta imena međusobno. Riječ »Abesinija« izvedena je od arapske riječi »habeha« ili »habehe«, što znači »miješan« t. j. mješavina

rase. Na Istoku je to pogrdan naziv. Arapi ga upotrebljavaju da označe Etiopiju i njezine stanovnike. Ovaj pogrdni naziv izazvali su ljudi, koji su došli iz južne Arabije ili sa egipatske visoravni tražeći zaštitu u tom kraju, jer je to »afrička Švica«. Da je stanovništvo Abesinije doista mješavina različitih naroda i rasa, pokazalo nam je djelo »Chronique éthiopienne« od Corrado Zoli. Žiteljstvo Abesinije sastoji se od: 2,100.000 Abesinaca i Etiopljana, 2,350.000 Gala, 4,500.000 Sornalaca, 200.000 Sidamaca, 50.000 Daucala, 850.000 crnaca itd.

Abesinija je najgorovitiji kraj cijeloga afričkog kontinenta. Ona je nalik tvrđavi sazidanoj od samih pećina. Ovu »afričku Švicu« upravo je nemoguće opisati. Vrhovi su planina i do 4.000 m visoki, okrunjeni vječnim snijegom. Kraj je to slabo poznat, ali vrlo zanimiv. Ime mu se spominje već na prvim stanicama svjetske povijesti. U isto vrijeme pruža nam najstarije spomenike ljudske industrije i najsurovije civilizacije.

Obitelj abesinskog kralja.

Sama je priroda razdijelila Abesiniju na tri velike političke pokrajine: Tigre, Amhara i Gala. Ukratko: Etiopija označuje geografsko područje, Abesinija političko uređenje. Obadvije pak imadu zajedničku vjersku i političku povijest. Stanovništvo se sastoji od različitih plemena kao: Habab, Mensa, Ago, Debre, Mela, Irob, Taltal, Afa, Bogos itd. Stanovnici tih divljih i neplodnih krajeva ostali su još barbari.

Sa podjelom kraja ide usporedo i podjela rasa i jezika. U Abesiniji nalazimo pet glavnih jezika i preko pedeset jezika različitih plemena. Stanovnici su većinom ratari, ali ima i rudara, trgovaca, vojnika itd. Gostoprimstvo je u Abesiniji službena ustanova na opću korist i interes.

U stara je vremena bila Abesinija nezavisno kraljevstvo, a zvalo se je kraljevstvo Aksumita i to po glavnom gradu Aksum-u. Osnovano je u prvom stoljeću poslije Krista. Napredovalo je naglo i razvilo se u snažnu silu. Kraljevi su raširili svoje granice sve do Egipta, Crvenog mora, Arabije, Indijskog Oceana, i držali narode pod svojom vlašću do 1V. vijeka. Politika i trgovina prisililа je abesinske kraljeve da stupe u saobraćaj sa civiliziranim, kršćanskim susjedima. Na ovaj je način prodrlo kršćanstvo u Abesiniju.

Godine 328. posvećen je Frumencije od aleksandrijskog patrijarhe Atanazija za svećenika i biskupa grada Aksum-a. On je prvi abesinski biskup, apostol Aksumita, kojeg štuju kao Abba Salama — Oca Mira. Kao prvence pokrsti braću Abraha i Atsbaha, koji su mu pomogli proširiti sv. Evanđelje u tom kraju i osnovati hierarhiju u Aksumu. Frumencije je ovdje radio sve do svoje smrti. Umro je 360. god. u 70. godini života. Pokrstio je kralja, mnoge velikaše i nebrojeno naroda.

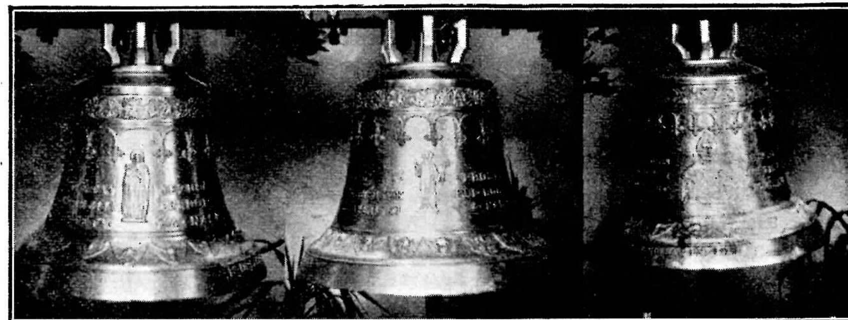
Poslije Frumencijeve smrti utvrdili su tebaidski redovnici vjeru tih novoobraćenika. Oni su preveli i sv. Pismo na gheski jezik, kojim su se onda služili etiopski svećenici. U IV. vijeku bilo je u Etiopiji biskupa, svećenika i redovnika.

Crkva je u Aksumu bila oduvijek tijesno vezana uz aleksandrijsku crkvu. A to bijaše nažalost uzrokom, da je abesinska crkva napokon slijedila Dioskora i prihvatila Eutihijevo krivovjerje monofizizam, koje naučaje, da je Isus Krist imao samo jednu, i to čovječju narav, a niječe božansku. — Etiopijska se crkva opirala tom krivovjerju puna tri stoljeća i kad je Aleksandrija pala i propalo bizantinsko carstvo u Egiptu, i kad su već bile njime zaražene sve istočne crkve, ona se još uvijek borila. Pače za ovo vrijeme progonstva bila je ona utočište svim katolicima, koji su bježali progonjeni od krivovjeraca, raskolnika i židova. Iz toga još ne slijedi da je cijela Abesinija bila tada kršćanska, pače su još danas pred Gondarom urođenička plemena gotovo sva poganska. Pa i ona područja, koja su poprimila kršćanstvo, zadržala su mnogo toga od poganstva i židovstva. Još se i danas gotovo svagdje po Abesiniji štuju idoli, fetiši, zmije itd. Ovo se doduše obavlja više potajno, dok se židovski običaji vrše javno.

Kršćanska je vjera najbolje cvala u krajevima Abesinije, gdje je vladao Abraha i zatim Abba Minas, koji je uzeo ime Salama II. Vjerski je pokret zanio narod i kršćanstvo se širilo iz pokrajine u pokrajinu. Dok je abesinska crkva bila u vezi s katoličkom Crkvom u Aleksandriji, odolijevala je svim krivovjerjima i zabludama, borila se ustrajno protiv islama. Ali iza zlatnog doba pravoga žara slijedilo je sektaštvo i time mrtvilo.

Oko VII. stoljeća, dakle kada je kalif Omar osvojio Egipat, složio se ovaj s jakobitskim patrijarhom Benjaminom, da koptima zabrani svaki saobraćaj s rimskim papom, da im uskrati birati biskupa iz kruga svojih svećenika. Tako su ih mislili prisiliti, da primaju biskupe iz Kaira. Pod tim im je naime uvjetima bila obećana snošljivost. Ovako im je islam onemogućio svako općenje s katoličkim narodima u Evropi i stegnuo ih u kruti željezni lanac vjerskoga ropstva. Kad su muslimani osvojili Crveno more, bili su kršćani napokon posve odijeljeni od katoličkog svijeta. Otada je Evropa preko hiljadu godina čula o njima samo nepouzdane glasine. Abesinija je u vjerskom ropstvu postala žrtvom neznanja i praznovjerja, u njoj se udomile sve zablude: krivovjerje i poganstvo.

Međutim ona nije umrla. Što se više udaljivala od katoličke Crkve, to je bila bliže srcu Kristovih nasljednika, bila im je neprestana briga. Svršetkom XIII. vijeka pošli su misionari dominikanci njima u pomoć. Nastanili su se u pokrajini Tigre. Njihov je rad sjajno napredovao, i cijela se krajina povratila katoličkoj

Zvonovi za buduću crkvu sv. Terezije u Bošontiju, što ih je darovao slovenski narod.

Crkvi. Monofiziti nijesu mogli podnijeti, da katolička vjera nanovo uskrsne. Nastala su najstrahovitija progonstva. Bilo je mnogo mučenika. Oni, koji su se izmakli pokolju i pobjegli u gore, pomrli su od gladi. Zavladala je opet kroz stotinu godina tišina.

Žar križara dopre i do Etiopije. Ona se probudi i izjavi, da se želi sjediniti s Rimom. Eugenije IV. pošalje Negusu svoje zastupnike 1439. No Arapi ih uhvate i zatvore. Negus pošalje jednog etiopskog svećenika u Rim, da izvede sjedinjenje s Rimom. U Florenci prisustvovao je crkvenom saboru, gdje je izrazio odanost naroda rimskoj Crkvi 1452. Unija je bila zaključena. Poslanstvo se vrati u Abesiniju, ali bude u Egiptu izdajstvom uhvaćeno i dovedeno pred kalifa. Ovaj ih dade smaknuti. To je zadalo smrtni udarac egipatskoj premoći u vjerskom i političkom pogledu nad Abesinijom, a Etiopija svrati na se još veću pažnju Rima.

Koncem XV. i početkom XVI. stoljeća pošlo je u Abesiniju više velikih i odvažnih misionara. Napokon su došli Isusovci, koji su ispisali najslavnije stranice abesinske povijesti. Sam utemeljitelj Družbe Isusove, sv. Ignacije, uzeo je bez ikakva ustručavanja Etiopski patrijarhat za jednoga od svojih drugova. Još više, on je izjavio portugalskom kralju, koji se za tu stvar zauzeo, da će on makar sam preuzeti taj teret i osobno poći u Abesiniju, ako ne bi našao spremna nijednog od svojih drugova.

Odredbom pape Pavla IV. i po izboru samog sv. Ignacija pođu kao prvi misionari u Abesiniju o. Oviedo i o. Lopez. Svojim apostolskim radom i ljubavlju stekli su ubrzo naklonost sviju. Oni su pripravili put velikim i neumrlim djelima o. Paez-a i njegovih drugova. O. Paez je primio u krilo katoličke Crkve abesinskog

vladara Sorinios-a, i predobio cijeli narod za rimokatoličku Crkvu. Ali u tom djelu umre 1624. Navale krivovjeraca i fanatičnih redovnika umanje oduševljenje spremnoga puka. Kralj Sorinios nemoćan od starosti nije mogao spriječiti te nove vjerske oluje. Shrvan bolju zbog otpada vlastitog sina, odrekne se prijestolja.

Jednim ukazom 1640. god. osuđeni su na progonstvo ili smrt katolički patrijarha, svi portugalski misionari i domaći svećenici. Ovo je progonstvo dalo povoda neizbrisivoj mržnji po cijelom abesinskom carstvu prema svemu, što je bilo katoličko. Spomenici pak, koji se još danas dižu u Fremoni, govore neprestano o velikom radu i uspjesima Isusovaca, koji su bili tako blizu potpunoj pobjedi.

Otada su sinovi sv. Franje Asiškoga puna dva vijeka pokazivali veliko zanimanje za Abesiniju, premda su i oni bili 1725. protjerani. Sveta je Stolica često svraćala svoj pogled na Abesiniju, dok je cijela Evropa zaboravljala sve više na nju. Istom 1839. postigli su dva franjevca i jedan lazarista, da ih primi kralj, svećenstvo i puk. Uvjerivši se o povoljnom stanju, izvijeste o tom Rim, koji odluči, da se u Abesiniji uskrisi katolička misija. U tu je svrhu poslan o. Justin de Jacobis, lazarista, koji je imenovan god. 1839. apostolskim prefektom Abesinije. Njemu je povjereno, da privede katoličkoj Crkvi dva milijuna pogana i četiri milijuna krivovjeraca. On je otvorio u Guali prvi kolegij, a kasnije jedno sjemenište. Ovoga revnoga apostola ide čast i hvala za sva ona djela, koja su kasnije tako lijepo u Abesiniji procvala.

Najznačajnija ličnost reda oo. kapucina u XIX. vijeku je bez sumnje kardinal Massaia. On je punih 35 godina propovijedao **sv.** Evanđelje u gorovitoj Etiopiji siromašnome narodu Shoa i u pokrajini Gala. Pošao je onamo 1846. u 37. godini života poslan od pape kao prvi apostolski vikar za pokrajinu Gala. Prvih sedam godina pokušao je sedam puta doći u mjesto, koje mu je sv. Stolica doznačila, ali uzalud. Uz nebrojene teškoće i uz pogibelj života uspjelo mu je napokon 1852. zauzeti zemlju Gala. Do godine 1863. radio je vrlo uspješno oko obraćenja znatnoga dijela Kaffe i uzgojio deset svećenika. Ovi su, iza kako je bio biskup opet izagnan, podržavali vjeru u srcima Abesinaca kroz pedeset godina. Massaia je bio prognan 1861. i morao ostaviti 7.000 katolika, što ih je obratio. Pet godina kasnije vrati se opet u Afriku, odakle je uzaludno pokušavao, da dođe u pokrajinu Gala. Obrati se napokon na vladara Menelika. On ga primi vrlo prijazno i dade mu ukaz, po kojem je smio slobodno raditi oko obraćenja u Choa. Kad je bió skoro cijeli kraj pripravan da se obrati na katoličku vjeru, bukne novo progonstvo i Massaia morade ponovno ostaviti Abesiniju, te se vrati u Rim. Iscrpljen nadčovječnim radom i stradanjima dade 1880. ostavku. Četiri godine kasnije imenovan je kardinalom. Umro je 1889. dovršivši svoje memoare o svom trideset i petgodišnjem radu u Abesiniji.

Od 1900. godine radi u Gali kao apostolski vikar Mgr. Jarosseau, francuski kapucin neumorno dalje u neprestanim borbama.

Jugozapadni dio Etiopije postade god. 1913. novom crkvenom pokrajinom pod imenom apostolska prefektura Kaffa, i predana je turinskim misionarima. Sjevernim krajevima upravljaju lazaristi.

Papa Benedikt XV. osnuje etiopski kolegij u Rimu 1919., a sadašnji sv. Otac Pio XI. premjesti ga u svoj Vatikan, gdje se odgajaju abesinski i eritrejski mladići za svećeničku službu i za budući apostolski rad u domovini.

Statistični pregled

	Etiopija		Franc.	Talijan.
	Galla	Kaffa	Somali	Somali
Površina	250.000	260.000	80.000	600.000
Nekršćana	4,607.000	2,000.000	772.000	990.815
Kršćana .				
nekatolika . . .	2,004.500	1,000.000	14.970	285
katolika	10.014	3.067	666	1.924
Svećenika				
misionara	17	19	6	12
urođeničkih . . .	15	—	—	—
Braće				
misionara	6	5	9	3
urođeničkih . . .	14	—	—	—
Sestara				
misionarki . . .	32	47	20	45
urođeničkih . . .	29	—	1	—
Katehista	51	13	6	—

INDOKINA.

Između Indije i Kine stere se veliki poluotok Indokina, koji često i Stražnjom Indijom nazivlju. Ovaj su si poluotok podijelili Englezi i Francuzi, a ostavili između podijeljenih si zemalja samo Siam, da im bude igračkom. Prema tome možemo podijeliti cijelu Indokinu na troje: Siam, engleske posjede i francuske posjede.

1. **Siam** se nazivlje i »zemljom bijelih slonova«, premda su danas bijeli slonovi i ovdje velika rijetkost. U toj zemlji štovali su prije bijelog slona kao božanstvo; danas moraju svakog bijelog slona, kojeg uhvate, dovesti u kraljevske štale. U tom su kraju našli slonovi doista dostojno prebivalište. Žarko sunce, raskošno i bujno raslinstvo, tropske palme, bambus, prekrasno cvijeće i upravo

čudovite orhideje zadivljuju svakog posjetnika. Usred tih privlačivih prirodnih krasota dižu se budističke pagode »vat«, od kojih su mnoge izrađene vanrednom umjetnošću. Plamene i žarke boje tih pagoda posve su u skladu sa šarenom prirodom. U prašumama, u koje još čovječja noga nije zakoračila, kraljuju slonovi, tigrovi u društvu majmuna, ogromnih zmija i šarolikih ptica.

Siam se stere na 570.000 km², dakle je upravo dvaput veći od Jugoslavije, a imade jedva 12 milijuna žitelja. Tu ne živi više jedan narod, jer se izmiješao s okolišnim narodima, a najviše s kineskim doseljenicima. Porodični je život rastrovan. Strastveni su igrači i nema skoro sela, gdje ne bi bilo igraćeg kluba. Ovo igranje ih uništava, jer im prečesto propada sva imovina. Država dobiva 60% poreza samo od alkohola, igre i opiuma! — Budističkog monaha u žutom odijelu i ošišane kose nalazimo svagdje, pače i u najmanjim selima. Narod je budizmu vrlo odan. Svaki čovjek počam od kralja do posljednjeg prosjaka proživi bar neko vrijeme u budističkom samostanu kao monah. Sadašnji je vladar za ovo vrlo oduševljen, jer drži, da će jedino budizam probuditi nacionalni osjećaj naroda. On doduše trpi kršćanstvo u svojoj zemlji, ali se je javno izrazio: »Siamski narod je rođen u budističkoj vjeri, zato mora i u budizam vjerovati.«

2. **Engleski posjedi:** Birma (Burma, Birmanija) i Malajske države.

Birma je politički pripojena Indiji, zato je često nazivlju samo »Stražnja Indija«, a Indokinom označuju ostali dio poluotoka. Zato je ovdje mimoilazimo.

Malajske države. Malo ih na svijetu znade, što ima da znači pojam »Britski Malaja«. Odnosi se na poluotok Malaku i sjevernu obalu Bornea. Ova područja omogućuju Englezima kontrolu na Tihi Ocean i time drže cijeli Zapad u svojim rukama! Od osobite su važnosti posjedi na poluotoku Malaki tako zvani »Straits Settlements«. Obuhvataju samo Singapur, Malaku i Penang, nijesu veći od 4150 km², a imadu 1,098.000 stanovnika. Ovuda prolazi sva trgovina između Istoka, Indije i Evrope. U Singaporu se je Velika Britanija osigurala najjačim tvrđavama, da odavle štiti svoje azijatske i australske interese.

Ostali dio poluotoka podijeljen je u 13 malih država: četiri pripadaju engleskoj kruni, dok sa ostalim vladaju radže. Površina im je 132.055 km², a žiteljstva imadu samo 2,500.000.

Svi su Malajci muslimani i drže jako mnogo do svojeg zakona i običaja.

Ovdje je propovijedao već i sv. Franjo Ksaverski. No istom 1787. godine dođe ovamo u Pennang jedan misionar s nekoliko katolika iz Siama. U Singapur došao je prvi misionar god. 1830. Danas imade katoličkih misionara u svim ovim krajevima, a katolika oko 75.000. Najveća teškoća za misionare u tim krajevima jest množina najrazličitijih jezika.

3. **Francuski posjedi:** Kočinčin i Tongking su francuske kolonije; Kambodga, Anam i Laos francuski protektorati. Površina im je 740.850 km², a broje 20,697.000 žitelja. Bar četiri petine žiteljstva jesu Anamiti, dok su Kambodžani posebni narod sa slavnom prošlošću, o čijoj nam moći i kulturi pričaju još danas ruševine Angkora.

Iza Birme je to druga zemlja na svijetu, koja izvaža najviše riže. Prebogata je šumama i rudama, a stočarstvo je silno razvijeno. Stoke imade nekoliko milijuna.

Od svih tih krajeva najvažniji je Anam sa glavnim gradom Hué, koji broji 62.000 stanovnika. U njem je razvijena najveća istočna raskoš starodrevne monarhije: kneževski vrtovi, dvorovi, ogromni žrtvenici s kojih se neprestano viju gusti oblaci tamjana i mirodija. Ali kako svagdje na Istoku, tako se i ovdje viđa uz najveći raskoš i najveća bijeda sirotinje.

Ni u jednoj zemlji Stražnje Indije nije se kršćanstvo tako lijepo razvilo kao ovdje. Od 20 milijuna žitelja imade 1,300.000 katolika. Kažu, da su to najljepše misije cijeloga svijeta. Katolici su revni, stalni, svetom Ocu najodaniji. Tu imade već preko 1200 urođeničkih svećenika, a samo 380 misionara. Urođeničkih sestara imade blizu 4000, a zvanja su sve češća. Crkve su na nedjelje i svetkovine tako pune, da mogu biti uzorom cijelome svijetu. A nije ni čudo, jer je tu proteklo toliko mučeničke krvi, kao možda nigdje na zemlji. Dosta je reći, da je još prije 100 godina vladalo strahovito progonstvo, gdje je u 14 godina bilo pogubljeno 5 biskupa, 115 svećenika i preko 5000 naroda. Godine 1882. poginulo je pod krvničkim mačem opet 20 misionara i 5000 kršćana. A takovih je progonstava bilo više.

Danas misija cvate. Malo je naroda na svijetu, gdje bi bilo 1,300.000 katolika, a da bi imali kao ove zemlje 20 novicijata za redovnice sa 700 novakinja i 6 novicijata za redovnike sa 180 novaka. U 29 sjemeništa pripravlja se 2.600 mladića za svećenički red!

A što nas možda još više začuđuje, to je potpuno razvijeni karitativni rad od osnovnih škola do zadnjih kolibica siromaka. Dosta je reći, da imade 78 bolnica za 4500 bolesnika, a osim toga desetak bolnica i zavoda za preko 2000 gubavaca, oko 160 sirotišta itd. Štampa je isto zastupana kao rijetko gdje u misijama: imade 11 katoličkih listova i časopisa!

Ovu evo zemlju uzeo je u mjesečnu nakanu sv. Otac Pio XI. neka bi se molili, da se odgoji tamo ne samo veliki broj svećenika, nego i svetih svećenika, koji će preobraziti cijelu zemlju, i privesti onih 19 milijuna naroda u ovčinjak Kristov.

● MISIJSKA NAKANA ZA MJESEC

SRPANJ: Porast misionara u sjevernoj Indiji.
KOLOVOZ: Protiv sablazni na Zapadu.
RUJAN: Obraćenje Kitaja.

MISIJSKO OKRUŽJE SV. JOSIPA U RAGHABPURU.

St. Poderžaj D. I.

Cijeli sam već mjesec u Raghabpuru. Istom se danas mogu javiti. Ne znam, kada ću moći nešto opširnije opisati svoje okružje. Silan posao kod preuzimanja postaje i mučna putovanja — većinom pješke — uređivanje postaje, službenih spisa i hrpa drugih poslova oduzima mi svaki čas.

Prvi su utisci uvijek mješoviti, tako su i moji raghabpurski. Povjerena mi je zapravo već davno osnovana misijska postaja. Više od 1850 duša. Kuća, koja izgleda na izvana kao kakva palača, u ruševnom je stanju. Jednom uglu prijeti opasnost, da se sruši u ribnjak. Crkva je izvana lijepa te bi pročeljem mogla biti na ures i mnogome gradu, ali treba temeljitih popravaka. Onkraj crkve nalazi se samostan bengalskih časnih sestara »Kćeri sv. Ane«, koji je djelomično zidan opekom, djelomično od blata. Što mi je sve povjereno i naprćeno na leđa, to ću za danas prešutjeti. A niti se ne može sve na jedan dušak ispripovjediti. O svojoj ruševnoj školi, o rupičastim krovovima, o kolima i konjiću pripovijedat ću vam zgodimice.

Župa. Da se izbjegne teškoćama indijske vlade, postavio je Rim u Kalkuti nadbiskupa, a ne samo apostolskog vikara. Na isti način je cijela Indija dobila svoju crkvenu hierarhiju. Prema tome su i svi misionari u Indiji, koji upravljaju misijskim postajama, ujedno i pravi župnici. Tako je Raghabpur i sve okolišne misijske postaje. Uistinu je pak cijela Indija, a napose kalkutska nadbiskupija, na prvom stepenu misijskog razvoja. U našem misijskom dijelu 24 Parganas, gdje imade tri milijuna žitelja, jedva imade nekoliko tisuća katolika. Takav je razmjer i po svim našim misijskim postajama.

Naša nova postaja. Raghabpur je 60 godišnji starčić, jer je osnovan već 1877. godine. Častan je, ali je oslabio. Treba mu života i poleta, pa će zato trebati i mnogo rada dok se razgiblje. Zasada me taru financijske teškoće. No sv. Josip je zaštitnik postaje. To me tješi. Sve drugo me zabrinjuje. Lanjske godine je bilo 150 djece i odraslih kršteno, a našao sam samo 5 katehumena. Trebat će dakle uložiti novih sila, novog žara, da se misija organizira. Molite se dakle za raghabpurskog starčića, da se razvije u krepkog muža.

Slatki sv. Josip. Na pročelju crkve nalazi se kip sv. Josipa. Bio je nekada lijep, ali ga je zub vremena istrošio. Pripomogle su tome i pčele, koje su se u njemu nastanile i pretvorile ga u svoju košnicu, gdje spremaju svoj med. Zato se naš raghabpurski sv. Josip ne može potužiti, što ga tako rado ovdje zovemo: Slatki sv. Josipe! To doduše nije misijskoj postaji baš na čast, i jer su baš zidari u kući, popravit ćemo i njegov kip.

Palme. Lijepe su i krasne, pogotovo kad kroz njih sjaji mjesec ili im vjetar njiše krošnjama. A moj ih je Raghabpur pun. U dugim redovima okružuju selo i moj vrtić, viju se nad zvonik crkve sv. Josipa. A ipak mi zadaju toliko boli i jada, premda ne sve, nego ona posebna vrsta, od kojih ljudi crpe palmov sok. Bengalci ga nazivaju »tari«. Kako vidite na slici, ljudi zarežu uvinutim nožem u koru tik do krošnje. Svake godine za jedan razmak više. Ispod zareza privežu zemljan lonac, u koji teče slatki sok, koji brzo uzavrije i postaje — palmovo vino. Dan za danom gase oni tim vincem svoja žedna grla, da već izdaleka po njem vonjaju. O, kako si ga rado svatko od mojih Raghabpurčana priušti! Ali učinak »tarija« je upravo obratan od učinka vina. Naše vino, tako bar kažu, razveseljuje, dočim palmovo vino moje ljude razdražuje, postaju svadljivi, zadirkuju, divljaju. Kada su puni tog slatkoga palmovog vinca, onda navaljuju obično na svoje žene i premlate ih do nemila.

»Što možeš činiti sutra, ne prihvaćaj danas!« Zar ne, da je ta poslovica čudna! Bengalci je doduše nemaju, ali se nje drže u praksi. Jednoga sam dana razgovarao sa svojim katehistom Rafaelom, kako bi se moralo ovo popraviti, ono urediti, vrtić oplijeviti itd. On me pogleda postrance i bubne: »Oče, što ne ćete učiniti ljetos, to ćete do godine!« Zar nije okrenuo našu posolvicu naglavce?

Mučenica Ana. Položio sam joj ruku na čelo — hladno kao grob. Ruke su joj ukočene, ledene. Staklene je oči upirala u nebo, s kojeg su sjale hiljade zvjezdica. Te mi je noći bilo tako tjeskobno pri srcu kao rijetko kada, a ipak je bilo u tom nešto svečana Mrtva žena u lijesu preda mnom, a živjela je još prije dva dana, nadala se i trpjela. Kad sam pošao da je ispovjedim, bila je blijeda, samo su joj oči sjale kao sada pred iskopanim grobom. Danas su joj oči još žarče sjale i cijeli njezin obraz kao da ga oživljava njezin veliki duh. Njezina vjera, ufanje i ljubav utisnuli su raspadljivim ostancima neizbrisiv, nadzemaljski pečat.

Oko otvorenoga groba stajali su rođaci i znanci — hladna svojta. »Mrtva« potvrdih njihovu izjavu i dadoh znak, da je zakopaju. Pogledao sam još posljednji puta ono upravo do smrti izmučeno lice. Tog prizora ne ću nikada zaboraviti. Glavu joj je resio cvjetni vijenac, na čelu ukrasni crveni znak. U krasnom novom odijelu ostavljala je svijet kao zaručnica, preobražena lica, a oči kao da su obuhvaćale nebo. Pokrilo ju je teško bengalsko blato. Njezina mučenička duša pridružila se onima, koji drže palme pred prijestoljem Svevišnjega.

Ana je bila udata. Muž je radi nje postao katolikom, ali samo po imenu, jer je i nadalje ostao pod uplivom svojih krivovjernih rođaka. Ovi su Anu proganjali. Htjeli su je navesti na otpad od vjere. A kada su uvidjeli nepokolebivu njezinu postojanost, počeli su je mučiti. Mjesto da je muž brani, pridružio se njima. Oblačio se je gospodski, hranio se dobro, a žena mu je stradavala. Kada sam je prije smrti posjetio, nijesam ni slutio, da će tako brzo iznemoći. Sjedila je na razderanoj rogožini u bogatoj kući

Slike iz Raghabpura: 1. Kanal pred tržištem kraj Raghabpura; 2. Za sijecaju u palmu, da dobiju palmova vina; 3. Misijska postaja u Raghabpuru; 4. . . . ispod palmi; 5. Kapelica u selu Hogulkuri; 6. U selu Kalipur — iza banana kapelica.

kao Job na smetištu. I sve to radi svog katoličkog uvjerenja, radi Boga, koga nije htjela zatajiti. Koliko li je puta znala reći: »Učinite od mene, što vas je volja; ubijte me, ali mi vjere iz srca istrgnuti ne ćete!« Tukli su je, prijetili i zlostavljali, oduzeli joj sve, ali je u vjeri uskolebali nijesu. Umrla je za vjeru: prava mučenica.

Sa smrću je počela njezina slava. Od tisuću ljudi u Bengaliji jedva jedan dobije križ na grob. Ana ga je dobila. Više sati daleko nosili su je na katoličko groblje. Svu ovjenčanu — kako se dolikuje mučenici. Počiva među palmama pod srebrnim nebeskim svodom.

Zmija pjevica. Čuo sam je još prije par minuta. Uvukla se u kišnu cijev na krovu pa se glasi svake večeri između devet i deset sati. Pjeva kao naša kukavica, samo joj je glas hrapaviji. Bengalci je nazivlju »toka«, jer pjeva »toka, toka«. Nikada nijesam mislio, da ću se sresti sa zmijom, koja pjeva. Pobliže se još nijesam upoznao s tom zmijom. Ako je uhvatim, poslat ću je u misijski muzej u Ljubljanu. Vrlo je kratka i otrovna, kako mi urođenici pripovijedaju. Kažu, da se njezina starost poznaje po tom, koliko puta zapjeva »toka, toka«.

NOVI HUMCI.

J. Vizjak D. I.

Ove su se godine nadvili nad Bošontijem crniji oblaci negoli prošlih godina. Poplave, koléra, đinđin, suša, glad... istrijebili su mnoge kuće, pa će ih još. Na našem groblju se množe mali humci. Ovo je naša utjeha: ovi su osigurani za vječnost. Novi se obraćaju — dnevice nam dolaze ljudi, koji još nikada nijesu ništa čuli o dragom Bogu, koji nemaju ni kuće ni kućišta, nemaju ni odijela ni hrane — sve im je propalo. Bijeda ih je dovela k nama. Kad bi im mogli bar duše spasiti! Ali se naš posao silno množi, a tko će sve to obraditi? Kad bi nam domovina poslala bar još nekoliko ljudi u pomoć, jer mi ovdje malakšemo pod neizrecivim poslom, sile nas izdavaju. — U domovini imade svako veće selo svećenika, a ovdje nema ni hiljadu sela jednoga: jedan svećenik za milijun duša! I još se tužite, da nemate svećenika, a što onda da mi kažemo? Zar nam naša domovina zaista ne može dati od svojih hiljadu svećenika nijednog više za ovaj kraj Bengaliju, koja vapi za Kristom i spasenjem?

Mladiću, digni oči svoje... žetva je zrela i prezrela; dođi i pomozi nam je spremiti u Kristovu žitnicu!

DANI BOLI I SMRTI.

Fr. Drobnič D. I.

Javljam se samo s par riječi, da vidite, u kakvom smo poslu i žalosnom stanju. Ljudi već strašno gladuju. Glad je došla pet mjeseci prije nego za običnih gladnih godina. Ljudi se hrane svačim, do čega tko dođe. Jedu već i gorki, divlji lopuč, kojeg ni životinje ne vole, hrane se otpacima i svakojakim lišćem i travom, što ga u džungli nađu. Jedu samo tri do četiri puta na tjedan, i to je već puno. Mnogi umiru, a najviše djeca od 2. do 5. godine. Što će biti do oktobra, dok prva riža dozrije, to je nama neshvatljivo, to znade dragi Bog. Naslućujemo, da će biti užasno; bit će kolere i svakojakih tropskih bolesti, kojima se od gladi obnemogli ljudi ne će moći odhrvati. Ovo je neizbježivo, u svakoj će kolibi smrt tražiti svoje žrtve.

U tim strahotama tješi nas izvanredni broj obraćenja. Pogani nam dolaze u cijelim skupinama moleći, da im bar za koji dan produljimo život s malo hrane. S ovom zemaljskom hranom primaju hranu sv. vjere, koju prije poznavali nijesu, i postaju dobrim katolicima. Znadu, da im ne ćemo moći toliko pomoći, da ih spasimo od smrti, znadu da će i oni morati umrijeti ove godine od gladi, ali im ostaje utjeha, da im je osigurano lijepo nebo.

O kad bi mi imali sada u ove mjesece bar malo više sredstava, stvarali bi velika čudesa u obraćenjima, cijela sela bismo obratili. A nemamo ni toliko, da bi bar najbijednijima mogli pomoći, ako se šaka riže pomoću nazvati može. Dajte nam pet šaka riže, i mi vam dajemo jednu obraćenu dušu! Meni je upravo užasno pri duši, kad pomislim: Ovdje se daje jedna duša za šaku riže, a Krist je za nju dao Život i Krv na križu! — I ove šake riže mi nemamo! . . .

BILO JE PREKASNO.

Mnogi i premnogi žalili su lanjske godine, i molili, da im pošaljemo, ako ikako moguće, bar jedan »Misijski Kalendar«. Bilo je prekasno, jer je »Misijski Kalendar« bio razgrabljen već prvih dana, čim je dotiskan.

ČUDO ? !

Ne, nije čudo, jer naš »Misijski Kalendar« imade 128 velikih stranica bez ikakvih reklama, a u njem nalaziš sve, štogod može zanimati čovjeka kroz cijelu godinu. Uz to mu je cijena neshvatljivo niska, samo 5 dinara zajedno s poštarinom.

NAGRADA.

»Misijski Kalendar« izdajemo samo u znak zahvalnosti i kao nagradu dragom hrvatskom narodu, koji se tolikom ljubavlju i žarom zauzima za proširenje Kristova Kraljevstva u poganskoj Bengaliji. Izdat ćemo i ove godine što ljepši Misijski Kalendar za 1937., cijena će mu biti ista: 5 dinara zajedno s poštarinom. Zato molimo naručite na vrijeme, jer je i ove godine naklada vrlo ograničena; naručite ga odmah, jer će u rujnu biti možda već prekasno...

Narudžbe prima već sada: Uprava »Katoličkih Misija«
Zagreb I/147. Palmotićeva 33.

NIJE PRIČA, VEĆ ISTINA.

B. Čondro, Bengalac iz bošontskog okružja.

Naš dragi o. Mesarić zamolio me već nekoliko puta, neka bih vam pripovijedao koji od svojih doživljaja. Dugo sam se skanjivao: jer ja sam seljak, pa kako bih se onda smio usuditi da pišem ljudima u Evropu, koji su tako izobraženi. No jedno me je napokon osvojilo. Znate li što? Vaša velika ljubav i dobrohotnost, što s nama bijednima toliko osjećate i što nam tako iskreno želite, da postanemo svi sretni u Isusovoj vjeri. A tko s nama ovako osjeća, toga će onda sigurno i zanimati, kako mi ovdje živimo, pa makar da smo samo seljaci u divljim našim džunglama.

Zovem se Čondro. Starac sam i osijedio. Koliko mi je godina, ne zna ni naš misionar, koji je to želio ubilježiti u svoje knjige krštenih. No to je nuzgredno. Ja čekam samo jedno, da što prije dođem u lijepo nebo. Tamo se želim jednoć s vama bolje upoznati.

Kad mi je bilo kojih 14, a možda i 16 godina, umro mi je moj dragi otac. Ostavio nam je četiri bige zemlje, koja se nalazi uz rijeku Ganges. Imali smo i kućicu sa dvije sobe, gdje sam živio s majkom udovicom. Kad sam se oženio, nijesam ostavio očinske kuće, premda sam je želio pošto poto prodati, pa bilo i uz najnižu cijenu. Ali je nitko nije htio kupiti, jer su taj kraj snalazile svakojake nesreće kao da je zloduh tim krajem zavladao i svaki se je bojao.

Selo se moje zove još i danas starim imenom Deuli. U ono je vrijeme bilo sa triju strana opkoljeno divljom džunglom. Najbliži nam je susjed stanovao kojih 400 koračaja daleko. U opasnostima se nijesmo mogli nikada u njega pouzdavati, da bi nam pritekao u pomoć, a najmanje noću. A opasnosti su nam prijetile svagdje: i u kolibi i izvan kolibe. Pa nije ni čudo, jer je u ono vrijeme bilo po našim džunglama toliko tigrova, koliko imade danas pasa po selu. Najveće prokletstvo bili su za nas leopardi. Oni bi nam odnijeli i proždrli svako živinče. Čim bi tko doveo u selo kravu, kozu, krme, taj je mogao biti siguran, da će živinčeta do jutra nestati, i da će se leopard ili tigar pogostiti tim skupim zalogajem. Još su nesigurnija bila naša polja. Netom bismo rižnim poljima okrenuli leđa, izletilo bi iz džungle cijelo krdo veprova, mlatilo i pustošilo sve naše usjeve, što smo ih tolikom mukom obrađivali.

Živjeli smo neprestano u strahu i borbi za život. Kudagod bismo krenuli, nosili smo glavu u torbi. Vijećali smo i raspravljali često, kako bismo se mogli obraniti od tih divljih zvijeri. Vijećali smo godine, a svi bi nam zaključci redom propadali, jer nas je sve tištilo preveliko siromaštvo. Tko nije to proživio, taj ne zna, kako je teška borba za život u tim džunglama.

Dvije godine iza smrti moga oca bila je velika suša. Mnoge naše rijeke presušile su skoro posve. Veliki kanal, koji se nalazi kojih 300 koračaja daleko od moje kolibe, dublji je od drugih, pa je u njemu bilo vode i za vrijeme suše. S ovim je kanalom bila vezana jedna velika močvara, koja je sizala daleko u džunglu. Mjestimice bila je i do 4 metra duboka. Svi su znali, da u toj bari imade mnoštvo krokodila, i stoga joj se nitko nije usudio približiti.

Jedne noći probudila me strašna vika i vrisak. Zgrozili smo se svi, jer takvog zapomaganja nijesmo tako često čuli. Ali se nitko od nas nije usudio iz kolibe; ta koje li koristi, ako je tigar navalio. Činilo mi se, da taj jauk i zapomaganje dolazi iz kolibe moga susjeda. Za par časaka opet je sve umuknulo. Čekao sam, hoću li još štogod čuti; ali je ostalo sve tiho i mirno do jutra. Legnem opet na počinak misleći, da je samo časoviti strah bio uzrokom tom kriku, jer u opasnostima znadu ljudi vikati i više od pola sata u pomoć.

Čim je svanulo, uputih se odmah k susjedovoj kući, da ih pitam, što se to noću događalo. Došavši u blizinu primijetim, da je bambusova ograda, koja je okruživala kuću, porušena. Nijesam mogao shvatiti, što bi to moglo značiti. Dođem bliže i vidim, da je netko razvalio vrata silom kao da su došli razbojnici. Međutim

se skupilo više našeg svijeta. U kolibu se nije nitko usudio. Zovnem svog susjeda imenom, ali se iz kolibe nitko ne odazva. Viknem još dva, tri puta glasnije. Odgovora nije bilo. Osokolim se i zavirim u kolibu. Pridružila mi se još dvojica. Iza kako smo se uvjerili, da nema u kolibi nikakve divlje zvijeri, uniđosmo. Nije bilo ni žive duše. Koliba prazna i prazna u svakom zakutku. Samo se po podu vidjele od zemlje upijene velike mlake krvi. Susjedu i njegovoj ženi nije bilo ni traga ni glasa.

Što se dogodilo? — Razbojnici? Ne, oni lješina ne bi odvukli. — Tigar, leopard? Niti oni, jer bi ostavili bar kakove tragove svojih šapa. A tu je bio samo jedan čudan trag, trag nalik ogromnoj zmiji, a malo podalje nestalo je i njega. — Što je? pitali smo se svi, jer takva što još doživjeli nijesmo.

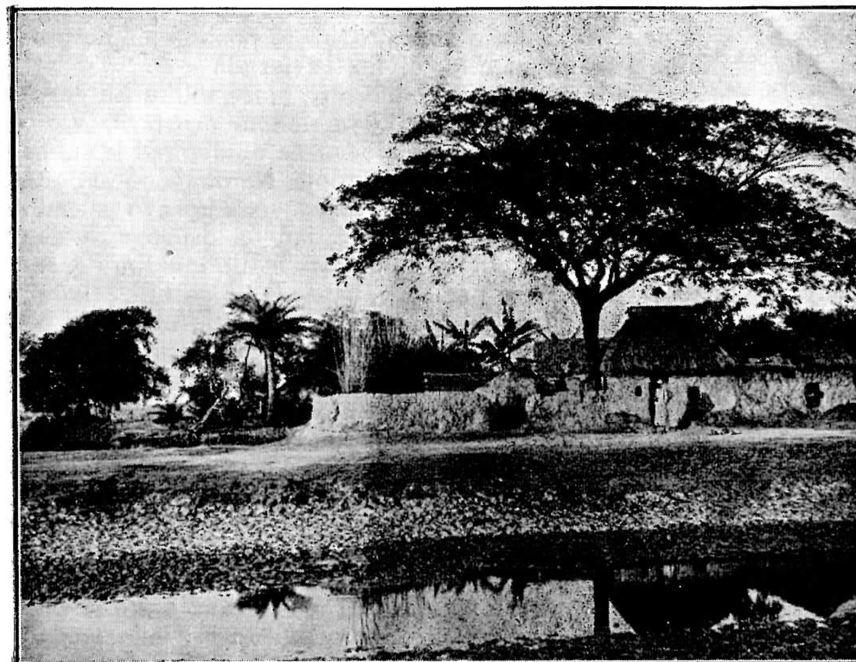
Ova se je vijest raznijela selom munjevitom brzinom. Ljude obuze neopisivi strah. Dosada smo se još nekako znali boriti protiv poznatih divljih zvijeri. Ali što da radimo sada, kamo da se noću zaklonimo od te tajinstvene, nepoznate nemani, čiji su tragovi još tajinstveniji?

Cijelo se selo skupilo. Govorilo se mnogo, pripovijedalo, raspravljalo i nagađalo. Ne treba ni spominjati, da nijesmo došli do nikakva zaključka. Samo je jedan seljak natjerao cijelo selo u još veći strah pripovijedajući ljudima o strašnoj zmiji, neshvatljivo velikoj, koju je jednoć u džungli vidio i jedva spasio život.

Muževi su se još prije podne skupili na vijeće, kako da se selo brani od te tajinstvene nemani. Ali što se je dulje vijećalo, to se je manje znalo pomoći. Pa to je i jasno: tko se želi boriti protiv neprijatelja, mora ga najprije poznavati. A mi nijesmo znali, kakva bi to neman mogla biti.

Prošlo je više dana od toga strašnoga doživljaja, a da se nije ništa izvanredna dogodilo. Ljudi su se u selu pomalo smirili. Kad smo mislili, da je opasnost minula, iznenadio nas je još grozniji događaj. Onog jutra nije počelo ni pravo svitati, kadli čujem u blizini svoje kolibe ljudske glasove. Znao sam odmah, da tu mora biti nešto vanredna, jer mi Bengalci ne običajemo izlaziti tako rano iz koliba na razgovore. I zaista! U selu se je odigrala ove noći nova tragedija i to u kući moga ujaka. Iz kolibe je nestalo njega, njegove žene i njegove petgodišnje kćerke. Unaokolo bijaše sve poprskano krvlju, a tragovi su se neke strahovite nemani vidjeli puno jasnije negoli prvi puta i gubili se kroz rižišta u daljinu. Iza rižišta nestalo je opet svakog traga, jer je tlo bilo tvrđe.

I opet se je skupilo selo na vijećanje, i vijećalo se cijeli dan. Sve je bilo uzalud, nijednog zaključka nijesu stvorili glede obrane, samo su jedan prijedlog svi usvojili, da se mora što prije žrtvovati posebne žrtve božici Kali. U tu svrhu je morala svaka obitelj u selu pridonijeti svoj obol. Ovo se je odmah prvih dana izvršilo i nakon toga je nestalo opet straha u selu, jer su ljudi mislili, da je božica Kali sad ublažena i ne će tražiti daljnjih žrtava. I bilo je dulje vremena sve mirno. Izvanrednih dogodovština nije bilo osim čestih

Deuli: Kolibe u koje su dolazili i gospodarili krokodili.

posjeta tigrova i leoparda, na koje smo i onako bili uvijek spremni i na njih navikli.

Na jugoistočnom kraju sela živio je seljak Čand sa svojom ženom. On je morao jednog dana na put. Žena mu ne htjede od straha nikako sama noćiti u kolibi, već zovne jednu susjedu, neka bi s njome u kolibi prenoćila. Susjeda se spremno odazvala. A kad je svanulo jutro, nestalo je njih dvije baš onako tajinstveno, kako prije onih dviju obitelji. Osušena mlaka krvi, trag neke teške nemani, to bijaše sve, što smo našli.

Selo se je skupilo ponovno na vijeće. Žrtve su se božici Kali prikazivale, ali se selo više umirilo nije. Lijegali smo svi sa strahom svake večeri na počinak.

Iza duge suše jedva smo dočekali žuđenu kišu. Cijela se priroda obnovila, sve se zazelenilo. Isušeni kanali, rijeke i ribnjaci napunili se vodom. To su bili jedini mjeseci, kad je vladao mir i olakšica nad cijelim selom. Divlje zvijeri nas nijesu u to vrijeme uznemirivale, osim kada smo morali u džungle po drva. Nekoliko se je nesreća doduše u džungli dogodilo, ali to je bilo u džungli, i selo nije za to marilo i živjelo dalje u miru. I rijeka Ganges je tražila te godine više žrtava, no ljudi se nijesu ni toga plašili, dok nijesu morali sami na rijeku.

Nadošlo je brzo i prebrzo zimsko doba, kiše su prestale. Time je opet zavladala uzrujanost i strah u selu, jer borbe sa zvije-

rima započimlju. U veljači je već pripeklo ljeto, bare i močvare su presušile, pa je ona velika bara pokraj džungle postala jedino utočište krokodilima i jedini napitak divljoj zvjeradi.

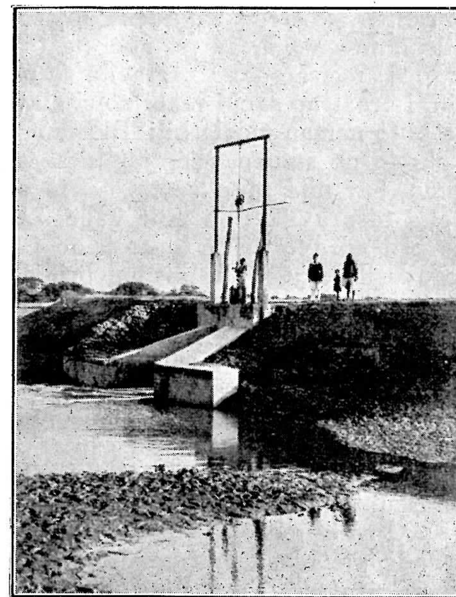
Oduvijek mi je bilo zagonetno, kako se može toliko tih gorostasnih gmazova prehranjivati na tako malenom prostoru. Vidio sam doduše češće, kako bi izlazili na močvarne obale, kad je sunce pripeklo i voda im u močvari postala pretopla. Na obalama bi onda lijeno plazili i sunčali se. Bili smo često svjedocima upravo užasnih bitki između tih krokodila. Strugali su jedan uz drugoga svojim neprobitnim oklopima, da je cijelim selom ozvanjalo muklim i groznim šumovima baš kao da se pećine valjaju. Kad su bili gladni, dolazilo je i do krvi, klali su se, jedan je drugog htio razderati na komade, odgrizali bi si noge, repove, a nerijetko je po koji od njih izgubio i život. Onda bi pobjednik pojeo svog suparnika, štogod je od njega pojesti mogao, a močvara bi se od krvi zarumenila nadaleko. Nitko se od ljudi nije usudio u neposrednu blizinu, jer je svaki znao, koji ga udes u tom slučaju čeka. Osjećali su to pače i naši psi i nijedan se nije močvari približavao, a skičali bi strašno, kad bismo ih silom nosili prema močvari.

Sredinom ljeta došao je u naše selo siromah seljak iz tuđeg kraja. Naselio se na zemljištu moga susjeda i sagradio novu kolibu, jer se u staroj bojao stanovati. Dobro se još sjećam, kako je one noći bilo užasno sparno i zagušljivo, jer nitko od nas nije mogao prije ponoći usnuti. Oko ponoći začujem krik i vrisak i to baš iz kuće tog jadnog seljaka pridošlice. Krv mi se u žilama sledenila. Znao sam, da je neman došla po nove žrtve. Tako će odsada dolaziti redovito, da i nas ubije i odnese.

Slijedećeg jutra, čim je svanulo, pođem odmah k ovoj kući sluteći, što ću vidjeti . . . I nijesam se prevario. Neman je došla istim putem kao lanjske godine, ostavila iste tragove. Samo je jedno bilo izvanredno: neman je ubila četiri člana obitelji, a nestalo je samo žene i jednog djeteta, dok su lješine oca i sinčića bile samo napola izjedene. Ženi i drugom sinčiću nije bilo nigdje traga.

Još prije podne sazovem seosko vijeće i stadosmo opet raspravljati. Tu se više nije radilo samo o pojedincima nego o opstanku sviju nas. Ali što će sirotinja, kad nema upravo nikakvih sredstava, da se bori protiv tako užasne nemani. Čime da se branimo, kad nemamo ni poštenog oruđa, a kamo li oružja ili pušaka, za koje i onako nitko od nas dozvole ne dobije. Jedno smo ipak zaključili, jer smo jedino to još mogli učiniti. Svaki ima svaku večer navaliti pred svoja vrata bilo kakovih teških stvari, kojih neman maknuti ne će moći.

Prošlo je više mirnih sedmica. U mir se nije nitko više pouzdavao, a najmanje ja sa svojom obitelju. Zato sam svake večeri naslagao pred vrata kolibe svakojakih stvari, podupro još vrata kolcima i bio sam uvjeren, da ih ni sam slon ne bi mogao maknuti. Kad me jedne noći probudi nekakav mukli, teški udarac po vratima. Jeza me uhvatila, srce mi je zastalo, krv mi se u žilama sledenila, ruke i noge su mi od straha protrnule, usta zadrhtala, da nijesam mogao ni riječi izmucati. I ponovi se taj mukli udarac po vratima moje kolibe, a meni se pričinilo kao da vrata popuštaju. Treći je udarac uslijedio brzo i vrata su se malo raskrenula. Mene je oblio ledeni, smrtni znoj. U strahovitoj uzbuđenosti pritisnem vrata svom snagom, da ih poduprem. Probudila se i žena i djeca i počeli su užasno i zdvojno vriskati i plakati.

Deuli: Nekad tako zloglasni kanal krokodila.

To je još jedino, čega se sjećam, jer su se u taj čas vrata samo savila, a mene udari nešto tvrda po glavi . . . padoh u nesvijest.

Kad sam došao k svijesti, bilo je već zadanilo. Oko mene se skupilo cijelo selo ispitujući me, što se dogodilo, kakova je to neman, kako sam ostao na životu. Bilo mi je odmah jasno, da je i moju obitelj zadesila ista grozna nesreća, da mi je neman otela ženu i djecu. Odnijela ih je netragom ostavivši samo mlake krvi, kojom je bila cijela koliba poprskana. Mislio sam, da ću poludjeti od boli. Uhvatih se samo za glavu i padoh ponovno u nesvijest srušivši se na zemlju.

Minulo je više dana, dok sam došao napokon k pravoj svijesti. Ljudi su držali, da ću sigurno umrijeti. Moje je stanje bilo opasno. Mnogo je vremena prošlo, dok sam mogao započeti raditi obične poslove. Samoća i osamljenost su mi postale upravo nesnošljivima, tuga za mojim milima neizreciva. Živci su mi popustili, od čega još i danas mnogo trpim, jer me često hvata tolik strah i žalost za mojima, da mi se čini da ću umrijeti ili poludjeti.

Da nastavim, što se je dalje u selu dogodilo. Kiše su opet započele, koje kod nas padaju 4 mjeseca neprestano. Mir je zavladao u cijelom selu, okolica se obratila u mali raj, kakav može samo u džunglama procvasti. Mene to nije više veselilo, ta to je bio samo lijepi okvir moje najmilije slike, moje drage obitelji, za kojom sam dan i noć tugovao i plakao. Voda je poplavila cijeli kraj po običaju, a krokodila je nestalo iz one zloglasne močvare pokraj džungle, razbjegli se kojekuda.

Žalostan sam dočekao opet ljeto, a nije mi bilo mnogo stalo, što ću sada živjeti u opasnostima. Rijeke i močvare su presušile, trava i bilje izgorilo od žarkoga sunca. Velika se bara napunila

krokodilima, izlazili bi po običaju na obale, sunčali se, mrcvarili, klali i proždirali jedan drugoga.

Pet ili šest mjeseci iza moje tragedije odigrala se opet nova i to na jugoistočnoj strani sela. Nestalo je cijele obitelji. Raspravajlli smo, no sve bez koristi. Kad bismo bar mogli ući u trag, kakav je to naš neprijatelj, koja je to neman, moguće bismo se mogli ipak obraniti. Do ovog zaključka nijesmo mogli nikako doći, a niti je bilo ikome volja, da po noći na tu neman pazi i dočekuje je.

U mjesec dana zaglavile su ponovno dvije obitelji na isti način. Istraživao sam i razbijao si glavu i meni je počelo svitati, kakova bi to neman mogla biti. Bio sam uvjeren, da sam joj ušao u trag. Selu to ne smijem reći, jer bi se svi smijali, ta to je skoro nečuveno, bar nije tako često. Zato sazovem vijeće. Pustio sam ih, neka raspravljaju do mile volje. Znao sam dobro, da od svega ne će biti upravo ništa, kako je to i dosad uvijek bivalo. Kad su se izgovorili, izađem sa svojim prijedlogom: »Ljudi, mi ginemo i nestaje nas redom i nestat će nas posve, ako me ne poslušate. Ova neman nije duh niti je sablast. Ona ostavlja vidljive tragove! Tragovi pokazuju, da je ogromna i teška, zato sve ruši i probija. Sada nema druge nego svi do jednoga na posao, ako želite ostati na životu. Svaku kolibu moramo opkoliti vrlo dubokom jamom. Ovu ćemo jamu pokriti oprezno šikarjem i lišćem. I kad će se neman približavati kolibi, upast će u jamu i ne će moći izaći. Mi ćemo je onda ubiti, i svi ćemo biti riješeni straha i grozne smrti.

Protiv mog prijedloga ustala je većina, jer je skopčan skoro s nadčovječnim naporom u dane silne i nesnošljive žege. A da radimo po noći, o tom nije bilo ni misliti, ta tko bi želio tu neman hraniti svojim tijelom. Tako je moj prijedlog propao.

Par dana kasnije nestalo je opet jedne obitelji i to na još užasniji način. Selo se u zdvojnosti diglo, da se bori na život i smrt. Bili su spremni na sve, samo da se jednoć oslobode tolikog straha i smrti. Počeli su uviđati, da im može još samo moj prijedlog pomoći. Ne pomogne li to, onda ili seliti ili poginuti. Još istoga dana dalo se cijelo selo na ovaj nadčovječni napor, da kopa duboke jame oko svojih koliba. O kako je bilo to teško u onoj užasnoj žegi, gdje čovjek jedva u miru diše! Za mjesec i pô bio je posao dovršen, svaka je koliba bila opkoljena dubokom jamom. Nažalost je prije svršetka stradala još jedna obitelj.

Jame smo pokrili oprezno prućem, travom, palmovim lišćem. Čekali smo uzrujano dan za danom, kakovu ćemo to neman uhvatiti. Sve uzalud! Dani su prolazili, ljudi su kimali glavom i skoro žalili svoj uzaludni posao. Ujutro bi znali naći u jami samo po kojeg čaglja, jednoć smo uhvatili i jednog leoparda. To je bilo sve. Ljudi su samo očekivali novu tragediju, da se razočaraju i nad tim zadnjim pokušajem.

Bila je opet sparna noć, svi smo teško čekali hladno jutro, da usnemo. No ovog se jutra u selu nije spavalo. Selom je nastala silna graja i povici. Ustanem i pohitim prema mjestu, odakle je

vika dolazila. Oko jedne jame skupilo se skoro cijelo selo. Prokrčim si put kroz mnoštvo i zavirim, što se to u jami krije. Sada sam vidio, da su se moje slutnje obistinile. Tajinstvena neman, koja nam je zadavala toliki strah, koja je toliko ljudi poubijala, bila je uhvaćena. Gledao sam neman, gledao sam je na svoje oči i još nijesam vjerovao, da je to java; nijesam mogao vjerovati, da bi takova neman mogla doći u selo! Ali neman je ovdje uhvaćena i to dva ogromna krokodila, koji su sad bespomoćno ležali na dnu jame i zdvojno nastojali, kako bi se iz ove stupice oslobodili.

Ostavili smo ih u jami cijeli dan. Više je ljudi stražilo, da nam ne pobjegnu. Morali smo ih ostaviti i preko cijele noći, jer nijesmo imali oružja, čime da ih ubijemo. Selo se nije moglo nikako složiti, nije nikako znalo, kako da ih usmrti. Oko jame smo palili vatru cijelu noć i uz vatru vijećali i vijećali. Bilo je čuti raznih prijedloga, ali nijedan se nije usudio te prijedloge izvesti, nitko nije imao smjelosti staviti ruku na djelo. Napokon predloži jedan od noćnih čuvara, neka se ta gamad ubije vatrom.

Slijedeći dan nosilo je cijelo selo sa svih strana drva, pruće, travu, palmovo lišće, kokosove ljupine, sve, do čega je tko došao. Naslagali su to gorivo u velike kupove oko jame. O podne, kad je sunce najžarče pripicalo, imalo se je to snošeno gorivo zapaliti. Svaka dva koračaja stajao je po jedan čovjek i zapalio najprije svoju baklju. Na dani znak podmetnuli su svi vatru. Oko jame zaplamsao je silni oganj i to goruće plameno more gurali su pomalo u jamu pomoću dugih bambusovih kolaca.

Bio je upravo užasan prizor, kad su se te dvije nemani počele rućeći previjati i zdvojno bacati u visine od boli i opeklina. Ovaj je boj trajao dugo, ali je vladao i silan strah. Ljudi su oko jame upravo drhtali, da im koji krokodil ne bi iskočio, jer su se bacali vrlo visoko skoro do ruba jame. Napokon su se u dimu i vatri smirili. Ali mi nijesmo prestali bacati oganj na njih, jer tko zna, nijesu li se sa-

Deuli: Današnji dvorovi zimendara.

mo pritajili. Tako smo se eto riješili tih nemani, našeg straha i trepeta u selu Deuli.

Ovo, što sam vam sada pripovijedao o našem selu, jest živa istina. Možda tko od vas ne će toga vjerovati; a vjerujte, da ne bih ni ja vjerovao, da to nijesam sam na svoje oči vidio i sve proživio. Napokon što je meni stalo do toga, da li mi tko vjeruje ili ne. Meni su dani odbrojeni, moj se život približuje kraju, i skoro ću Bogu na račun, pa koja bi me onda korist nukala, da vam ovdje nepoznatima lažem.

Želite li pak čuti još koji takav doživljaj, a ima ih dosta, onda se javite samo našem ocu misionaru Anti Vizjaku u Zagreb, pa će mi on to javiti, a ja ću vam onda drage volje dalje pripovijedati. A sada završujem sa pozdravom Đizu pronam! Hvaljen Isus!

NATKRILJENO SVAKO OČEKIVANJE.

Odziv za maslinove grančice bio je ove godine upravo izvanredan. Natkriljeno je svako očekivanje. Ne možemo drugo nego da se svima od sveg srca zahvalimo za toliku požrtvovnost i dobrotu, kojom su se svi zauzeli za tu svetu stvar, da se u Bošontiju podigne što prije crkvica sv. Terezije od Malog Isusa, i to prva njezina crkvica u poganskoj Bengaliji.

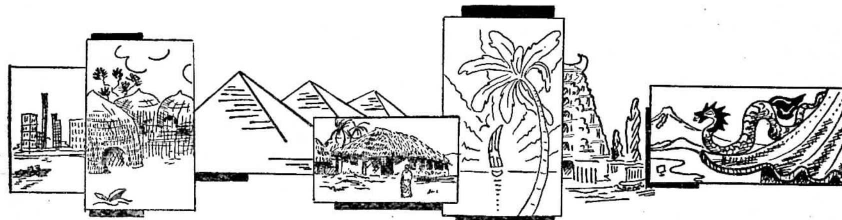
Žao nam je, što nijesu stigli još svi podaci, pa ćemo o tom radu izvijestiti opširnije u prvom slijedećem broju, u rujnu, jer kako znadete, »Katoličke Misije« izlaze samo tijekom školske godine, a ne izlaze u školskim praznicima, u srpnju i kolovozu.

Sarajevo: Na Cvjetnicu raspačavaju palmove grančice za misije.

USKRSNA MISIJSKA IZLOŽBA-BAZAR.

Proljeće nam je donijelo prvi put uskrsni misijski bazar u Zagrebu. Uspio je upravo izvanredno. Tu se je vidio veliki blagoslov Božji, jer su se kod toga tolike dobre duše žrtvovale, da nas njihov požrtvovni rad upravo zadivljuje. A da smo ga mogli otvoriti, imamo zahvaliti misijskim dušama u Bošnjacima i Valpovu, koje su izradile radove tako pomno i ukusno, da se je svaki posjetitelj divio vještini njihovih ruku. Neka Bog dragi nagradi te revne duše, koje za njega toliko rade i žrtvuju. — Za Božić ćemo imati opet Misijski bazar, bit će u istu svrhu, da se izgradi crkvica sv. Tereziji od Malog Isusa u Bošontiju, prva u poganskoj Bengaliji. Pozivamo i molimo sve, neka nam svojim radovima priteku u pomoć. Kad bi se našlo još deset takovih sela, kakva su Valpovo i Bošnjaci, stvarali bi u misijama čudesa u obraćenjima. Informacije o tom zatražite od Misijske Centrale (A. Vizjak), Zagreb, Palmotićeva 33.

● SELO GUBAVACA. — TUKUYU, TANGANYIKA, IST. AFRIKA.

Tri sata daleko od grada Tukuyua leži kao središte misije Bijelih otaca naseobina gubavaca. Silazimo li sa uzvisine Tukuyua prema jezeru, zadivljuje nas prekrasan pogled na maketski brežuljak sa nasadima banana, njivama i bambusovim dubravama. Tu i tamo pozdravljaju nas na evropsku podignute kućice građene od bambusa u pravilnim četvorinama. Svaka kuća pripada jednoj obitelji, u kojoj je jedan ili više članova bolesnih od gube. Makete nije obična naseobina gubavaca, već malo selo. I premda bolest gube napadne sad jednoga sad drugoga stanovnika, podržaje se ipak obiteljski život i dnevni rad. Čitava naseobina obuhvata neko deset sela zapremajući dužinu od 8 km. Nasuprot Makete na brežuljku nalazi se postaja Bijelih otaca, a uz nju i postaja Bijelih sestara s ljekarnom za sirotinju i bolnicom. Ovdje dobivaju bolesnici u određene dane injekcije; tu dijele č. sestre i hranu, koju si bolesnici sami kod kuće priređuju, i platno za odjeću i poljsko oruđe za one, koji još mogu raditi. Vlada daje svake godine određenu svotu u tu svrhu. Liječnik posjećuje bolnicu jedamput mjesečno, da ustanovi napredak. U čitavom okružju ima oko 1.300 bolesnika, a od toga ih je 500 smješteno u bolnici. Gubavce, koji odviše daleko stanuju i ne mogu dolaziti po lijekove, posjećuju sestre, isto tako i teže bolesne u blizini.

Sada se upravo gradi kapela, u koju će stati do 200 osoba. Ona će zamijeniti malu bambusovu kapelu, koja je dosada služila gubavcima. (F)

● BROJ STANOVNIŠTVA U KINI. — NANKING, KINA.

Ministarstvo unutrašnjih posala objelodanilo je broj stanovnika u Kini. Prema toj izjavi ima 453,815.235 Kineza, a taj broj prelazi za 1,500.000 stanovnika isporedivši ga sa proračunom generalne uprave za budžet i statistiku. (F)

● **KINESKI KATOLIK — UZOR SVIMA —** SHANGHAI, KINA.

U središtu Šangaja stoji jedna šesterokatnica, koju nadvisuje kip Srca Isusova. To je dom uglednoga liječnika, filantropa i praktičnoga katoličkoga socijalnoga političara Dr. Hoh Lee-Chunga, koji se obratio prije dvadeset godina u Kantonu.

11. prosinca 1935. obnovljena je u lijepoj kućnoj kapeli u prisutnosti od kojih stotinu duhovnih i svjetovnih osoba posveta obitelji Presv. Srcu.

Jedan od prisutnih svećenika piše: »Duhovno nas raspoloženje u ovoj kući nehotice potsjeća na ono prvih, tako često opisanih, kršćanskih vremena.« (F)

● **FILIPINI ULAZE U NOVO DOBA —** MANILA.

Nova država na Filipinima proslavila je svoj prelaz u novo doba velikim kršćanskim svečanostima. Predsjednik i potpredsjednik slušali su sa svojim obiteljima ujutro 15. studenoga 1935. sv. Misu i primili sv. Pričest. Malo poslije 8 sati sazvao je nadbiskup Gabriel Reyes pred 200.000 vjernika blagoslov Božji na novu državu.

Vrijedno je iznijeti ovdje čitavu klasičnu molitvu:

»Kralju vremena, besmrtnome, nevidljivom Bogu neka je čast i slava u svu vječnost. (1 Tim. 1—17).

Svemogući milosrdni Bože, Tebi, koji svojom providnošću upravljaš sudbinom naroda, zahvaljujemo za ovaj dan, za kojim je čeznuo filipinski narod i koji nam ima donijeti ostvarenja svih naših opravdanih želja. Pogledamo li povijest našega naroda, spoznajemo, Gospodine, Tvoju ruku, koja nas vodi. Ti si nas povjerio plemenitoj katoličkoj Španiji, da nam ona navijesti Evanđelje i otkrije puteve kršćanske civilizacije. Ti si potpomagao naše nastojanje oko samostalnosti, te nas za neko vrijeme stavio pod okrilje Amerike, da nam se razvije i izgrade sile i sredstva. Zato taj mladi narod moli Tvoj blagoslov i za budućnost, jer svi mi znamo: ako gospodar ne sudjeluje u gradnji kuće, onda i zidari rade uzalud.

Gospodine, blagoslovi Ameriku i Španiju i dovrši u nama svoje djelo! Bože mudrosti i pravde, od koga dolazi sva snaga, prosvijetli i ojačaj naše poglavare. Jačaj njihov ugled, da uvijek naiđu na spremnu i pravu poslušnost. Savjetuj predsjednika i potpredsjednika naše nove vlade, da pravednim postupkom služe dobru svoga naroda. Neka se Tvoja mudrost odrazuje u zaključcima naše narodne skupštine, da svi budu izrečeni na sreću naroda.

Blagoslovi našu trgovinu i industriju. Uzdrži u Tvome ljubljenom narodu mir i jedinstvo, slobodu i pravednost. Isto Te tako molim za njegovu Uzvišenost, vrhovnoga komesara Sjedinjenih Država, za sve suce, vladine činovnike i sve one, koji su obvezani da rade za naše dobro. Daj im svima, milostivi Bože, jakost i snagu, da mudro i nepristrano izvršuju svoje dužnosti.

Spomeni se, Gospodine, i Tvojih slugu, onih rodoljubnih muževa, koji su se borili za našu slobodu, i koji su otišli pred nama sa znakom vjere i počivaju u miru.

Njima i svima našim sunarodnjacima, koji počivaju u Kristu, pruži, Gospodine, u svojoj dobroti utjehu, svijetlo i mir. Po istom Isusu Kristu, Gospodinu našem, Amen.« (F)

● **DAROVI ZA MISIJE:**

Zagreb: Lovrenčić Ana obolila teško. Molila sv. Antuna, da joj pomogne i obećala 100 dinara za gladne u Bošontiju. Do jutra bilo joj je oko zdravo. — **Zagreb:** Obitelj Dr. Ebrića daruje 100 dinara za misije mjesto vijenca blagopok. Dr. A. Čepuliću. — **Hvar:** Prijatelj misija 60 din.

Velika Gorica: Gusić Juraj sakupio od požrtvovnih duša 232 dinara, ručnika, platna, oltarnik itd. za misije u Bošontiju.

Opaska uredništva: Milodare za misije oglasujemo samo uz privolu ili izričitu napomenu darovatelja.

Urednik: A. Vizjak D. I.
Izdavač i vlasnik: Kolegij Družbe Isusove u Zagrebu. — A. Alfirević D. I.
Tiskara »Glasnika Srca Isusova« — A. Alfirević D. I.

„Najveće i najsvetije djelo od svih katoličkih djela jest misijsko djelo!"

PAPA PIO XI.

Ovako progovara sveti Otac Papa Pio XI. cijelome svijetu. On tu opetuje samo Kristove riječi, da su misije najveće Božje djelo, najveća Božja osnova!

Krist hoće i nalaže svim vjernima, da rade za misije, za to najbožanstvenije djelo!

Neprijatelj duša, đavao, nastoji naprotiv, da u naše duše posije nemar i nehaj za tu Kristovu zapovijed, za tu najbožanstveniju stvar, da tako nesmetano žanje Isusovom Krvlju otkupljene duše po onim poganskim krajevima, da upropasti one miljarde duša pogana!

Koga ćeš ti da slušaš . . . ?

Evo ovako se drži bubanj i bubnja, kad je veselle
svečanost u Bošontiju.